

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pati est Hominis Inevitabile Fatum

Neissen, Johann Adolph

Coloniæ Agrippinæ, 1721

Argumentum Tertium Sementis grana, cadentia in terram moriuntur citò;
at fructum plurimum diuturnumque afferunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49134](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49134)

ARGUMENTUM TERTIUM

Sementes grana, cadentia in terram, moriuntur citò, at mox rediviva fructum plurimum diuturnumque afferunt,

Evangelicâ veritate notum certumque est: nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsam solum manet: si autem mortuum fuerit, multum fructum adfert. Tertulianus his conformiter, inquit: semina non corrupta & dissoluta, fecundius surgunt. Quanto præcisè tempore, humo injecta contumulentur moritura, equidem ego agricolationis parùm gnarus non definiêro: hoc ausim asserere, & mihi hîc sufficit, quod intervallo satis exiguo, sic recondita dissolvantur. Acetariorum Semina, quibus non ineptè
acres

acres acidique adversitatum boli, comparari posse videntur, post primos mœsti tumuli soles & imbres, quàm occissimè, è nigrâ terrâ sepulcrali suâ sede, rediviva viridiaque capita, ad intuentium amœnitatem, jucundius exserunt: indies altius assurgunt, emortuaque repentè morte, meliori vitâ, flore novo, decore læto, vigere gaude-
réque cernuntur. Undè sic juvat argu-
mentari.

Propositio.

SI adversitates, sementica nostræ salutis grana, maturè emortua, tanquam leves ætatis hujus umbræ protinùs evanescent; post se verò divitem, in longa retrò secula duraturam messem, nunquàm fallaces promittant, fideles reddant & relinquunt; quis prudens erit; quin, brevitate molestiæ, quæ in illis subitur, ad felicitatis, quæ ex ipsis provenit, perennitatem comparatâ, eas laudabilis sanctique tenoris avaro animo, placidè condendas excolendasque non statuat?

Y

Pro:

Propositionis Ratio.

Quoniam brevitās cuiuscunque
 temporanei, siue levis siue gravit
 mali, longissimè exceditur, & tempo
 re, & excellentiā superventuri boni.
 Temporis enim ad æternitatem,
 nulla est comparatio: malum autem
 adversitatum, est temporis: & ea
 rum præmium æternitatis est. Aposto
 lus Petrus Epistolâ suâ secundâ cap. 3.
 Nos docet. Unum verò hoc non late
 at vos charissimi, *Quod unus die
 es apud Dominum sicut mille anni: &
 mille anni, sicut dies unus.* Quomodo
 quæ paradoxa loqueris Petro? quis cal
 culator sic numerum recenset? Petrus
 subtiliter rem exequitur; subducit cal
 culos temporis & æternitatis; ubi siue
 diem unum, siue annos mille conferas
 cum ævo idem prædit computus, id est,
 nullus: finiti enim ad infinitum nul
 la datur proportio. S. Chrysostomus
 hom. 28. in Epist. ad Hebræ. inquit
 omnia hujus vitæ sunt umbra &
 som-

somnium : illorum quæ sperantur
& expectantur , nihil est simile , nec
naturâ nec tempore. Aposto-
lus ad Rom. 4. Idipsum planum
facit : Non sunt condignæ passiones
hujus temporis ad futuram glori-
am , quæ revelabitur in nobis. No-
lim hic altum sapere , & genus quod-
dam temeritatis foret investigare
amplius ; quæ ? qualis ? quantaque ist-
hæc gloria : Ipse etiam 1. Cor. 2. occur-
rit interroganti : *Oculus non vidit ;
nec auris audivit.* Pro his ergo in-
fert **D. Chrysostomus** loco citato ; non-
ne bonum est millies conscindi , inte-
rimi , exuri , mille subire mortes ,
ut bona illa promissa assequeremur ?
*Quid sunt decies mille anni ad secula
infinita quæ non desinunt ? non quan-
tum parva gutta ad abyssum infinitam.*
Subsistit itaque solida majoris pro-
positionis sequela : nempe ; si qua-
dam exigui temporis molestiâ , moxque
perituri mali tolerantiâ , grande bonum
inque ævum duraturum lucrum , com-
parari possit , otiaandum minimè , sed

Y 2

ob-

oblato tempore & quæstui serviendum, prudenterque ac sedulò ad utilitatem honestam, nundinandum esse.

Assumptio.

AT qui hujus seculi adversitates, tanquam fugaces vanitatum umbræ citò disparent, ac velut renata illi- cò semina fructum edunt, nullâ dein- ceps aut temporis injuria, aut fortunæ inclementiâ aut, ipsâ confectrice re- rum omnium vetustate, redigendum ad interitum.

Assumptionis Probatio.

DUO hîc contraria probanda acci- dunt: adversitatum brevitates; & fructuum perennitas. Brevitatem im- primis nonnihil longiùs explicare per- gemus.

*Adverfi-
tatum
brevitas.*

Adversitates hujus seculi durare diutiùs non possunt, quàm ætas ejus, quem afficiunt, caduci hominis: hæc autem perbrevis cum sit, etiam illas breves esse rectè conficimus, quàm enim

enim longam quæremus ætatem? nùm
 fortè nongentos triginta annos , qui-
 bus vixit Adam, seri posteri requirimus?
 an præstolamur nongentos sexaginta
 novem annos Mathusalem? in vanum
 speramus: *Quoniam*, ut ait Psalmo 89.
 Prophetæ, *Omnes dies nostri defecerunt.*
 Proveciorem solito & pau-
 cis concessam promittit ætatem Ec-
 clesiasticus cap. 18. *Numerus die-
 rum hominum, ut multum, centum
 anni: quasi guttæ aquæ maris depu-
 tati sunt & sicut calculus arenæ sic exi-
 gui anni in die ævi.* Liberalis hic qui-
 dem est Jesus filius de Sirach, attri-
 buendo ætati hominis centum an-
 nos: ast quomodo mox hunc nu-
 merum deberimus. Hi centum an-
 ni, si homini obtingerent, quid ef-
 sent? ipsiusmet addicentis com-
 putu, sunt quasi centum guttæ re-
 spectu totius aquæ marinæ: sunt
 sicut calculus unicus, respectu in-
 numeræ maris arenæ. Sed quid gut-
 ta est ad immensum vastumque pe-
 lagus? quid calculus unicus ad are-
 narum myriades? myriadum millio-
 nes?

nes? nihil : ergo & ætas hominis, centum anni, ad dies futuri ævi, nihil. Ita David Psalmo 89. *Quoniam mille anni antè oculos tuos, tanquam dies hesternæ, quæ præterit. & custodi innotæ, quæ pro nihilo habentur, eorum anni erunt.* Ab hoc Prophetâ statuuntur dies annorum nostrorum, septuaginta anni : si autem in Potentatibus octoginta, & amplius eorum labor & dolor. Et quàm hi ipsi paucissimi anni citò, velut umbræ dilabantur, agnoscit Psalmo 101. & 102. Defecerunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut cremium aruerunt, dies mei sicut umbra declinaverunt, & ego sicut fenenum arui. Manè sicut herba floreat & transeat ; vesperè decidat, induret, & areseat. Hodiedùm obtinet consuetudo, ut in solennitate coronationis summi Pontificis, inflammetur in conspectu ejus evanescens in auras stupæ, cum hac significatione : sic transibit gloria tua, uti hæc transit vix momento durans flammula ; nec quicquam tui, Paulo post restabit nisi pulvis & umbra Putredini, dices

Jobi

Jobi 17. Pater meus es, mater mea, & soror mea, vermibus. Antehac etiam cum electus esset Imperator, mox interrogabatur, è quâ materiâ mortualem sibi tombam confici vellet, ad maturam ipsius commonitionem, non porrigi firma in hoc mundo sceptrâ; nec ipsum Regno diu fore superstitem. Contuendum proindè Imperium velut grave somnium, quo abrupto, dicat ad Dominum cum Jobo cap. 30. Scio quia morti trades me, ubi constituta est domus omni viventi. Jam verò inhæreo verbis Jobi, Homo, cum mortuus fuerit, nudatus atque consumptus, ubi quæso est? ubi est ejus prosperitas? ubi calamitas? ubi dies & anni? sunt, quasi non fuissent, dilapsi ut umbræ, jam nihilum. Verissimum est illud Psalmi 38. Univerfa vanitas omnis homo vivens. Cum itaque humana vita in se reipsâ, existat brevis; & respectu æternitatis ad quam inter est, umbra sit, ac propè nihilum censenda; consequens est, adversitatem pariter cujusque mortalis, dum modi-

Y 4

cum

cum vivit , non nisi brevem ac levem computari debere, appositè Seneca in hunc sensum epistolâ 78. ait: levis dolor est, si nihil illi opinio adjecerit: contra si exhortari te cœperis ac dicere; nihil est, aut certè exiguum est; duremus, jam desinet: levem illum, dum putas, facias, ad opinionem dolemus: tam miser est quisque, quàm credit.

*Fructus
adversita-
tum diu-
rurnitas.*

nunc ad alterum assumptionis membrum, perennitatem videlicet felicitatis ac beatitudinis, quem ex ærumnis ac tribulationibus, veluti projectis hujus seculi seminibus, ut fructum ac messem, in patriam cœlestem inferemus comprobandum accedimus. Sed cur supervacuò ad probandi rationes convertar? cum unius locupletissimi certissimique testis, rerum conscii, in tertium cœlum rapti, magni Apostoli autoritate, plenissimè convincamur. I. cor. 8. *Id quod in presenti est momentaneum & leve tribulationis nostræ; supra modum in sublimitate, æterni gloriæ pondus operatur.* Vix video, quid clariùs, & quod ad rem pertineat, amplius dici vel desiderari possit.

Juvat

Juvat tamen extrema in calamitatibus expertum, hac de re audire Jobum cap. 11. *miseriæ*, inquit, *oblivisceris*, & *quasi aquarum*, quæ præterierunt, *non recordaberis*: & *quasi meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam*: & *cum te consumptum putaveris, orieris ut Lucifer*. Præterfluentium aquarum, ut primum præterierunt, nulla deinceps ratio, nulla retinetur cura aut cogitatio: præterfluxere. Bene quidem ac perquam optatò est; quod tam placidè diffluant *miseriæ*: sed quid postmodùm? an de hoc conquiescendum, extitisse, jam non existere, dimanasse *miseriam*: non sanè: sed quasi meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam: ad vesperam tuæ mortis, ad occasum vitæ consurget tibi ex caliginosa adversitatum nebula, quasi meridianum, id est, splendidissimum in astris jubar: & cum te consumptum adversitate, nimiam crucis mole oppressum, corpore, animo, vitâ succubuisse putaveris; exorieris ut Lucifer, ut stella illustris matutina: & velut aurum tribulationis igne perpurgatum, immortalis obradiabis splendore.

De hoc Jobi effato eximiè commentatus est magnus Gregorius lib. 10. moral. cap. 12. Ubi hæc habet: Mala vitæ præsentis tantò duriùs animus sentit, quantò pensare bonum, quod sequitur, negligit: & quia non vult præmia considerare, quæ restant, gravia æstimat esse, quæ tolerat: & quasi infinita calamitas creditur, quæ diebus cursu labentibus, quotidie finitur: at si semel quisque ad æterna se erigat; atque in his, quæ incommutabiliter permanent, oculum cordis figat, propè nihil esse hoc conspicit, quidquid ad finem currit: præsentis vitæ adversa tolerat: sed quasi nihil esse omne, quod labitur, pensat. Princeps Apostolorum, D. Petrus epistolâ suâ primâ solidè permulcet calamitates nostras hoc eodem dolorum formento: in tempore, inquit, novissimo exultabitis, modicum nunc contristati in variis tentationibus: ut probatio vestræ fidei, multo pretiosior auro [quod per ignem probatur] inveniatur in laudem & gloriam & honorem, in revelatione Jesu Christi. Ita epistolâ citatâ capite primo: & ejusdem capite

pite 4. sic instat: communicantes Christi
passionibus gaudete; ut & in revela-
tione gloriæ ejus gaudeatis exultantes.
Quodnam verò illud tempus novissi-
mum? quæ revelatio Jesu Christi? in a-
ctis Apostolorum c. 10. Petrus ipsemet
declarat his verbis: dedit eum mani-
festum fieri, & præcepit nobis prædica-
re populo & testificari; quia ipse est, qui
constitutus est à Deo Judex vivorum &
mortuorum. Hoc nimirum tempus no-
vissimum, hæc revelatio Jesu Christi, di-
es est Judicii: de quo S. Augustinus; cum
venerit judicii tempus, correctionis lo-
cus non erit, sed tantum damnationis: e-
rit tibi pœnitentia, sed infructuosa, quia
fera. Tunc, quando anima desperabun-
da, non reperiens suis malis ullum ulte-
rius remedium, incredibilem horrore
concutietur: vos modicum nunc in
variis tentationibus contristati, exul-
tatis: vos communicantes Christi
passionibus, in hac ejus gloriæ revela-
tione exultantes gaudebitis. Novis-
simum illud tempus est, de quo solici-
tè exclamat innocens Job, c. 31. Eheu!
quid faciam, cum surrexerit ad Judi-
cium

cium

cium Deus? & cum quæsierir, quid res-
 pondebo? Mi Jobe! testimonium viri
 justi ac recti habes, quid diem istum me-
 tuis? quam tu quæstionem times? forte
 dum vir fuisti magnus inter orientales;
 familia tibi multa nimis; quando lava-
 bas pedes tuos butyro; & petra funde-
 bat tibi rivus olei; quando in platea pa-
 rabant cathedram tibi, senes assurgen-
 tes stabant, quando auris audiens bea-
 tificabat te, & oculus videns testimo-
 nium reddebat tibi, cap. 29. hanc, in-
 quam, dierum prosperitatem, hos in-
 nubes annos, tenes forsitan suspectos? ho-
 rum postulatus nescies, quid responde-
 as? scio, in his consurgens diluculo of-
 ferebas holocausta, Non est satis; nec
 his acquiescit vir timens Deum; alia plu-
 ra ad plenum probumque constituen-
 dum diem postulat; exantlatas humili-
 ter cruces, superatasque insuper ærum-
 nas requirit: quas ubi non reperit, va-
 cuos annos numerat, de quibus haud
 facilis iniri & reddi possit ratio salutis.
 Ut ut sit cum his tuis, fortunatis dicam
 an infortunatis diebus: ærumanosum
 illud tempus, cujus pondus tulisti, au-
 daciùs

daciùs recolamus: non jam timebis in eo, sed gaudere, & exultare incipies. Cum quæsierit Dominus, de amissis luctuoso casu tantis gregibus, de trucidatis cruentè famulis, de oppressis mœstè liberis, de scissis dolenter vestimentis, de tonso capite, de ulcere pessimo, de sterquilinio inhabitato; de suspiriis, de rugitu, de dolore vehemènti, nunquid habes, quod respondeas? enim verò, inquit, cap. 10. *levabo caput saturatus afflictione & miseriâ: dicam, hæc mihi sit consolatio, ut affligens me dolore non parcat.* cap. 6. Ducebatur Spiritu psaltis Rēgii psalmo 89. *Lætati sumus pro diebus, quibus nos humiliasti; annis quibus vidimus mala.* Humiliatio dierum, annorum mala, sunt excelsorum lætantiumque seculorum Semina: ut quisque sementem fecerit, ità & metet: tempore novissimo flavis patientiâ arvis, sub tectâ æternitatis, referemus messem gaudentes, exultantes, sine nube, sine fine felices, longè felicissimam.

Com-

Complexio.

QUÆ cum ita sint, ut nemo esse diffiteri potest; quisquis, prout oportet, cœlestibus æternisque bonis, studio laudando inhiandum censeat: istâ hujus temporis continuo fluxâ ærumnarum brevitatem, velut mox dissolvendo Semine; immortalis solidamque felicitatem, certam calamitatis messem, alacri mente comparandam esse, prudentissimè concludet.

Complexionis Exornatio.

QUam præclarum æges Nundinatori, si uno die tribulationis coëmam mille annos felicitatis! contra, quam demens sis negotiator, si renuas vitæ momento pati cum Christo, quo æternum ipsius gloriæ posses sociari! duplex hujus affurgit ratio: prima, quod bona & mala terrena, quia caduca sunt, & quodammodo momentanea sint contemnenda: cœlestia

lestia verò bona, quia sunt sempiterna, unicè veniant quærenda. Altera ratio evincit; quantumvis terrena forent sempiterna, & cœlestia caderent in momenta; adhuc propter horum præstantiam, cœlestia terrenis, mille parasangis manerent anteferenda: longèque saniùs optabiliùsque accideret, ad unum solum diem cœlestibus interesse deliciis quàm per multa sæculorum millia, omnibus mundi gaudiis, cumulatum aspergi. Sic sentiendum cum D. Augustino lib. 3. cap. ult. de lib. arb. ubi hæc ejus verba leguntur: Tanta est jucunditas lucis æternæ, ut etiamsi non liceret amplius in eâ manere, quàm unius diei morâ; propter hoc solum innumerabiles anni hujus vitæ, pleni deliciis, & circumstantiâ temporalium bonorum, rectè meritòque contemnerentur: non enim falso ac pravo affectu dictum est. Melior est dies una in atriis tuis super millia. Si quotidie, instat venerabilis Beda, oporteret nos tormenta perferre; si ipsam gehennam parvo tempore tolerare, ut Christum in gloria videre possemus, nonne dignum esset

esset

esset labore præmium? quid ad hæc dicemus? si videndam solummodò Christi gloriam, tanto conducere vellet Beda; adipiscendam emerit quanto tetram. Agapito parva res est, si caput coronandum in cælo, prunis coronetur & comburatur in terra. Verùm advertote mercator, magnarie, diffidere tuis mercibus: Christus, inquis, innocens omnia pertulit; adeoque gloriam inde reportavit: ego meâ culpâ, nec immeritò patior: consonas voci latronis Luc. 23. Nos quidem justè, nam digna factis recipimus, hic verò nihil mali gessit. Bene habet: saltem te pati, quocunque tandem titulo, & malè affligi senties: adjunges te ergo patienti Christo, & si ità velis: etiam ut latro: tuam cum Crucifixo Crucem patienter subi & roga, meminerit tui in Regno suo; neque ambigas, ad promittet tibi, quantum visificatio, pandetque paradisum. Hoc namque ipso, quod peccatores, primum jus habes postulandi à Christo veniam, & obtinendi gratiam: quoniam, Rom. 6. cum adhuc peccatores essemus Christus pro nobis mortuus est: vix enim

nim Rom. 5. per justo quis moritur: nam pro bono quis audeat mori? quare cum Salvatore pro te peccatore mortuum esse cognoscas; nihil non sperare, & gratiam, & salutē, & gloriam præstolari juberis. Siquidem, quod suppono, cum ferio detesteris delicta, cessant nocere commissa. Ezech. c. 33. ait Deus: Impietas impii non nocebit ei, in quacunque die conversus fuerit ab impietate suâ: & c. 18. Si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis, omnium iniquitatum ejus non recordabor. Et ne quid deinceps ex iis ingratum, divinis oculis obversetur: relegationem abstrusam patientur; de quâ Micheas cap. 7. Miserebitur nostri Deus, deponet iniquitates nostras, & projiciet in profundum maris omnia peccata nostra. D. Gregorius Papa, homil. 29. de admirando quodam benignitatis divinæ studio occultandi noxas hominum, si quarum eos pœniteat, in solatium pœnitentis, his verbis memorat: Videamus, si jam scit plangere, quod erravit: apud misericordem namque Judicem, nec ille fallax habetur, qui ad veritatem revertitur

Z

etiam

etiam postquam mentitur : quia omnipotens Deus, dum libenter nostram pœnitentiam suscipit, ipse suo iudicio hoc quod erravimus, abscondit.

Nunc itaq; age, quisquis rectè emerari, piè sanctèq; tœnerari aves; tua tibi impietas pœnitenti non nocebit; iniquitatum tuarum, qui omnia tua peccata projicet in mare & abscondet errata, non recordabitur Deus; dum forumnundinarium est, commercari satage, venit nox mortis, quando nemo negotiari potest: nunc temporis momento præstinatum ibis æternitatem.

Strictim in formâ, sic reddo argumentum.

SI adversitates, salutis semina, citò velut umbræ evanescant ac emoriuntur, post se verò inæstimabile, nunquam interiturum bonum relinquunt: tunc reverà ob brevitatem mali, & boni diuturnitatem, eligendæ ac diligendæ sunt: Atqui adversitates, (cùm vita hominis, cui coævæ existunt, reputanda sit brevis) citò ut umbræ evanescent & emoriuntur; post se verò æternū incompara-

parabile bonum, beatitatem immortalē relinquunt, ergò revera eligendæ diligendæque sunt.

Si quispiam usque adeò illecebris huius mundi immerſus jaceat, ut non attentis hiſce demonſtrationibus adhuc inhiet caducis ſeculi proſperitatibus: Lojolæo D. Ignatii apophtegmati reſpondeat: ſic ille te convenit. *Prudentiæ tuæ ſtatuendum relinquo, præſtetne terrenis omnibus nunc illud opponere: quid prodeſt homini? an verò poſtmodum brevi fruſtra ejulare, quid profuit?* Omnis gradus felicitatis ad quem aſpirare poteſ, fugacia ſecum trahit gaudia, ſplendidè levaris cum pyrobolo; ſed momentum exſpecta, diſrumpens crepat, in fumum abit & hunc, & hæc crepundia captare, quid prodeſt? dum deliciis mundi frueris, te crede ſomniare diſcuſſo ſomno nihil inventurus in manu: & quid hoc ſomniū? quamdiu prodeſt? in occaſu dices, *Quid profuit?* ejulabis obfuit. Nihil prodeſſe credas, niſi quod æternū prodeſt, quod ad beatam æternitatem comparandam conducit: ob eſt autem graviffimè, quod huic impedimentum ponit. Acquieſce Delicatule.